

Број/Број: 01/6а-50-3-6-7/12

Сарајево/Sarajevo, 23.6.2012.

IZVJEŠTAJ

s tematske sjednice pod nazivom „Položaj Romkinja u zakonima, politikama i praksi, prezentacija izvještaja NVO-a „Prava za sve“ i „ICVA“ o nasilju nad Romkinjama u porodici“,
održane 6. juna 2012.

I. Tematsku sjednicu organizirala je Komisija za ostvarivanje ravnopravnosti spolova Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, uz podršku Misije OSCE-a u BiH.

Cilj tematske sjednice bio je ukazati na položaj Romkinja i probleme s kojima se susreću, kao i ulogu institucija u ovoj oblasti.

Na sjednicu su pozvane državne i entitetske komisije za ravnopravnost spolova i komisije za ljudska prava, gender institucionalni mehanizmi, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, kao i predstavnici Vijeća nacionalnih manjina u BiH, Parlamenta Federacije BiH, NSRS-a i Odbora za Rome pri Vijeću ministara BiH, te međunarodnih organizacija: OSCE-a, UN Women i UNDP-a.

Pozivu su se odazvali predstavnici: Komisije za jednakopravnost spolova Doma naroda Parlamenta FBiH; Komisije za ljudska prava Predstavničkog doma Parlamenta FBiH; Agencije za ravnopravnost spolova BiH; Gender centra Vlade Republike Srpske; CARE International (in North West Balkans); OSCE-a; UN Women; USAID-a; NVO-a „Icva“, „Prava za sve“, „Kali Sara“ i „Bolja budućnost“.

II. Sjednicu su u ime organizatora otvorili Niko Lozančić, predsjedavajući Komisije, i Richard Williams, direktor Odjela za ljudsku dimenziju Misije OSCE-a u BiH. Sjednicu je moderirao Davorin Semenik, sekretar Komisije.

U prvom dijelu sjednice Amna Muharemović, šefica ureda *UN Women* u BiH, prezentirala je aktivnosti ovog ureda na saradnji sa institucijama i nevladinim organizacijama u BiH radi poboljšanja položaja Romkinja.

Nakon toga, predstavnica Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH Hedina Sijerčić upoznala je učesnike tematske sjednice s nadležnostima ovog ministarstva i provođenjem strateških dokumenata iz oblasti ostvarivanja i zaštite prava ove nacionalne manjine u BiH.

Na kraju prvog dijela, Fermin Cordoba, šef Odsjeka za ekonomska i socijalna prava i jednakost Misije OSCE-a u BiH, dao je ocjenu stanja ali i naglasio moguće pravce djelovanja kad je u pitanju poboljšanje položaja Romkinja, kako to vidi ova međunarodna organizacija.

III. U drugom dijelu sjednice odžane su tri prezentacije, i to:

- *Stvarnost Romkinja u BiH*, Indira Bajramović (Bolja budućnost)
- *Odgovor politika za ravnopravnost spolova i zaštitu od nasilja u porodici na položaj Romkinja u BiH*, Fedra Idžaković (Prava za sve)
- *Ravnopravnost Romkinja u postojećim politikama za integriranje Roma –revizija politika na osnovama EU*, Sanela Bešić (Kali Sara)

IV. U završnom dijelu provedena je rasprava u kojoj su učesnici iskazali potrebu za odlučnijim provođenjem mjera za poboljšanje položaja Romkinja, te podržali preporuke koje su prezentirane u prethodnom dijelu sjednice, kako slijedi:

P R E P O R U K E

1. Komisija za ostvarivanje ravnopravnosti spolova Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH (u daljnjem tekstu: Komisija) održala je, 6. 6. 2012., tematsku sjednicu pod nazivom "Položaj Romkinja u zakonima, politikama i praksi, prezentacija izvještaja NVO-a „Prava za sve“ i ICVA „O nasilju nad Romkinjama u porodici“.
Cilj tematske sjednice bio je ukazati na položaj Romkinja i probleme s kojima se susreću, kao i ulogu institucija u ovoj oblasti.
Sjednici su prisustvovali predstavnici Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, entitetskih gender komisija, gender institucionalnih mehanizama, NVO-a: „Prava za sve“, "ICVA", "Bolja budućnost", "Kali Sara", te međunarodnih organizacija u Bosni i Hercegovini;
2. Na tematskoj sjednici članovi Komisije upoznati su o višestrukoj diskriminiranosti Romkinja koju trpe kao žene ali i kao pripadnice ove nacionalne manjine i o nasilju kojem su izložene u porodici;
3. Na osnovu rasprave Komisija zaključuje da je unapređenje rodne i manjinske ravnopravnosti Romkinja ključni preduslov za ostvarivanje osnovnog ljudskog prava Romkinja na ravnopravan tretman pred zakonom.
4. Vijeće ministara BiH a posebno Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, u saradnji s nadležnim entitetskim ministarstvima, Agencijom za ravnopravnost spolova i centrima za ravnopravnost spolova, treba da započnu proces izmjene i dopune Strategije za rješavanje problema Roma iz 2005. godine kao i revidiranje Akcionog plana rješavanja problema Roma u oblastima zapošljavanja, stanovanja i zdravstvene zaštite iz 2008. godine i Akcionog plana o obrazovnim potrebama Roma iz 2004. godine, odnosno revidiranog Akcionog plana iz 2010.godine, na osnovu smjernica postavljenih u okviru Evropske unije za nacionalne strategije za integriranje Roma, kako bi se pitanje ravnopravnosti spolova i prava žena Romkinja na efikasan i provodiv način integriralo u postojeće dokumente. Prilikom izmjena i

dopuna ovih dokumenata potrebno je uključiti stavove i mišljenja Romkinja liderica. Usvojene politike moraju biti podržane odgovarajućim sredstvima kako bi se osigurala primjena ovih dokumenata u praksi.

5. Agencija za ravnopravnost spolova i gender centri entiteta trebalo bi dodatno da provedu raspravu sa ženskim romskim organizacijama i stručnjakinjama iz odgovarajućih oblasti o donošenju posebne strategije o unapređenju prava Romkinja s fokusom na prioritetne oblasti pri čemu treba uzeti u obzir trenutne aktivnosti ženskih romskih udruženja na izradi njihove strategije te kako unapređenje ravnopravnosti Romkinja uvrstiti u novi gender akcioni plan.
6. Pozivaju se političke stranke da u stranačka tijela uključe i predstavnike romske populacije te da artikuliraju stranačke programske ciljeve i politike za smanjenje socijalne isključenosti romske populacije a posebno Romkinja, da učine dostupnim politike za smanjenje socijalne isključenosti romske populacije naročito na lokalnom nivou te da pokrenu socijalni dijalog o relevantnim politikama kojima namjeravaju unaprijediti učešće Romkinja u javnom političkom životu.
7. Naročito treba utvrditi i osigurati finansijsku podršku za specifične programe edukacije za Romkinje o zakonima koji se odnose na ravnopravnost spolova i nasilje nad ženama. Potrebno je snažno medijski promovirati pitanje položaja Romkinja u BiH kao i aktivnosti ženskih romskih nevladinih organizacija u borbi protiv nasilja u porodici i borbi za bolji položaj Romkinja u porodici, zajednici i bh. društvu.
8. Potrebno je da Bosna i Hercegovina potpiše i ratificira Konvenciju Vijeća Evrope o sprečavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici koji razrađuje osnovne standarde za efikasno sprečavanje i borbu protiv nasilja nad ženama uključujući i nasilje u porodici.
9. Potrebno je da entitetske parlamentarne komisije za ravnopravnost spolova provedu javnu raspravu o primjeni Zakona o zaštiti od nasilja u porodici, kao i drugih zakona primjenjivih u slučajevima nasilja u porodici, te podzakonskih akata kojima se regulira primjena ovih zakona a naročito zaštitne mjere. Također je potrebno osigurati punu primjenu zakona o zaštiti od nasilja u porodici u oba entiteta korištenjem postojećih mehanizama kontrole i praćenjem primjene zakona.
10. O ovim zaključcima treba upoznati gender komisije entitetskih parlamenata, Ministarstvo za ljudska prava i zbjeglice BiH, gender institucionalne mehanizme u izvršnoj vlasti, kao i učesnike tematske sjednice.

Nakon rasprave, predsjedavajući ove komisije je u završnoj riječi zahvalio učesnicima na iskazanom interesu za ovu temu, te najavio kako će Komisija na narednoj sjednici razmotriti izvještaj s tematske sjednice i odlučiti o prihvatanju predloženih preporuka, te ih uputiti nadležnim institucijama, kao i učesnicima sjednice.

SEKRETAR KOMISIJE

Davorin Semenik